

УДК 378.091.212 : 373.3(477)(045)

DOI: 10.31652/3041-2439-2026-6-14

Практико орієнтований підхід як основа фахової підготовки майбутніх учителів початкових класів

Вікторія Поберецька , Наталія Федорчук

Комунальний заклад вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського», м. Бар, Україна

Анотація. У статті обґрунтовано теоретико-методологічні засади практико орієнтованого підходу як концептуальної основи фахової підготовки майбутніх учителів початкових класів на рівнях фахової передвищої та вищої освіти. У контексті реформування освітньої галузі України та реалізації концепції «Нова українська школа» актуалізовано необхідність посилення практичної складової освітньо-професійних програм, забезпечення інтеграції теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти. Розкрито нормативно-правові засади організації професійної підготовки відповідно до положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», а також чинних Стандартів фахової передвищої та вищої освіти зі спеціальності «Початкова освіта».

Проаналізовано особливості реалізації практико орієнтованого підходу в Комунальному закладі вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського». Висвітлено структуру та зміст освітньо-професійних програм підготовки фахових молодших бакалаврів і бакалаврів, акцентовано увагу на дисциплінах методичного, психолого-педагогічного, інклюзивного, цифрового та дослідницького спрямування. Окреслено систему практичної підготовки, що включає різні види навчальної, педагогічної, виробничої та переддипломної практик, а також проєктну діяльність, тренінги, майстер-класи й співпрацю із закладами загальної середньої освіти.

Встановлено, що ефективність професійної підготовки забезпечується системністю освітнього процесу, наступністю теоретичної та практичної складових, упровадженням інноваційних технологій навчання та партнерською взаємодією зі стейкхолдерами. Доведено, що практико орієнтований підхід сприяє формуванню професійної компетентності, педагогічної рефлексії, творчості та готовності майбутніх учителів до діяльності в умовах сучасного освітнього середовища.

Ключові слова: практико орієнтований підхід, професійна підготовка; початкова освіта; фахова передвища освіта; фаховий молодший бакалавр; бакалавр.

УДК 378.091.212 : 373.3(477)(045)

DOI: 10.31652/3041-2439-2026-6-14

Practice oriented approach as a basis for the professional training of future primary school teachers

Viktoriia Poberetska , Nataliia Fedorchuk

Municipal Institution of Higher Education «Mykhailo Hrushevsky Humanitarian Pedagogical College of Bar», Bar, Ukraine

Abstract. The article substantiates the theoretical and methodological foundations of the practice-oriented approach as a conceptual basis for the professional training of future primary school teachers at the levels of professional pre-higher and higher education. In the context of educational reform in Ukraine and the implementation of the «New Ukrainian School» concept, the need to strengthen the practical component of educational and professional programs and ensure the integration of theoretical and practical training of students is emphasized. The regulatory and legal foundations of professional training are clarified in accordance with the Laws of Ukraine «On Education», «On Higher Education», and «On Professional Pre-Higher Education», as well as the current State Standards for Professional Pre-Higher and Higher Education in specialty «Primary Education».

The specifics of implementing the practice-oriented approach at the Municipal Institution of Higher Education «Mykhailo Hrushevsky Humanitarian Pedagogical College of Bar» are analyzed. The structure and content of the educational and professional programs for professional junior bachelors and bachelors are highlighted, with particular attention to methodological, psychological-pedagogical, inclusive, digital, and research-oriented disciplines. The system of practical training is outlined, including various types of educational, pedagogical, industrial, and pre-diploma practices, as well as project activities, training sessions, master classes, and cooperation with general secondary education institutions.

It is established that the effectiveness of professional training is ensured by the systematic nature of the educational process, the continuity of theoretical and practical components, the introduction of innovative teaching technologies, and partnership interaction with stakeholders. It is proved that the practice-oriented approach contributes to the formation of professional competence, pedagogical reflection, creativity, and readiness of future teachers to work in a modern educational environment.

Key words: practice-oriented approach; professional training; primary education; professional pre-higher education; professional junior bachelor; bachelor.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку української освіти характеризується масштабними трансформаційними процесами, зумовленими впровадженням нових освітніх стандартів, компетентнісної парадигми навчання та оновленням змісту підготовки педагогічних кадрів. Реалізація положень Закону України «Про освіту» [3] та стратегічних напрямів, визначених Міністерством освіти і науки України в основоположних законодавчих документах [4; 5; 12; 13], актуалізує потребу в підвищенні якості фахової підготовки майбутніх учителів, зокрема вчителів початкової школи. У цих умовах особливого значення набуває практико орієнтована спрямованість освітнього процесу, яка забезпечує інтеграцію теоретичних знань і реальної педагогічної діяльності.

Актуальність практико орієнтованої підготовки зумовлена тим, що сучасна школа потребує не лише носія знань, а фахівця, здатного ефективно діяти в динамічному освітньому середовищі, швидко адаптуватися до змін, застосовувати інноваційні технології навчання, здійснювати педагогічну рефлексію та вибудовувати партнерську взаємодію з учнями й батьками. Запит сучасної початкової школи полягає у формуванні компетентного, мобільного, творчого вчителя, який володіє методичною гнучкістю та готовністю до практичного розв'язання професійних завдань.

Вагоме місце в системі кадрового забезпечення початкової освіти посідають фахові молодші бакалаври та бакалаври за спеціальністю «Початкова освіта». Саме ці категорії педагогічних працівників покликані оперативно реагувати на актуальні запити освітньої галузі, забезпечувати належний рівень навчання й

виховання молодших школярів, упроваджувати положення державних освітніх стандартів у щоденну педагогічну практику. Відтак професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи має бути максимально наближеною до реальних умов фахової діяльності, спрямованою на формування їхньої практичної компетентності, готовності до ефективної роботи в сучасному освітньому середовищі.

Разом із тим у системі професійної підготовки майбутніх педагогів простежується певна суперечність між ґрунтовною теоретичною основою освіти здобувачів та недостатнім рівнем їхньої готовності до практичної діяльності в умовах сучасного закладу загальної середньої освіти. Нерідко випускники демонструють високий рівень теоретичних знань, проте відчують труднощі під час планування та проведення уроків, організації освітнього середовища, управління класом і здійснення педагогічної рефлексії.

Зазначена суперечність зумовлює необхідність посилення практичної складової освітньо-професійних програм і впровадження системного практико орієнтованого підходу в підготовці здобувачів освіти, що і визначає актуальність обраної проблематики дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній педагогічній науці проблема практико орієнтованого підходу до підготовки майбутніх учителів активно досліджується в контексті компетентнісної парадигми освіти та реформування української школи.

Зокрема, у праці М. Островської розкрито особливості підготовки майбутніх учителів у контексті реалізації концепції Нової української школи, де наголошено на необхідності поєднання теоретичної та практичної складових професійної підготовки [8, с. 315-319].

Науковці В. Вишківська, О. Патлайчук, О. Голікова практико орієнтований підхід розглядають як один із провідних концептів

професіоналізації підготовки майбутніх учителів початкових класів, що забезпечує наближення освітнього процесу до реальних умов професійної діяльності [1, с. 168-171].

На відміну від зазначених підходів, Н. Хамська, А. Киналь, К. Полянська акцентують увагу передусім на компетентнісному аспекті, обґрунтовуючи значення практико-орієнтованого підходу у формуванні загально педагогічної компетентності майбутніх учителів [15, с. 290-301].

Натомість Н. Опушко розглядає практико-орієнтоване навчання крізь призму організаційних форм освітнього процесу, визначаючи його як важливий компонент дуальної форми здобуття освіти та підкреслюючи необхідність поєднання навчання в закладі освіти з практичною діяльністю [7, с. 240-252].

У роботі Р. Дінжоса, І. Манькусь, Л. Недбаєвської, В. Дармосюк акцентовано увагу на інноваційних формах педагогічної освіти та необхідності подолання розриву між теоретичною підготовкою і практикою професійної діяльності, що зближує їхні висновки з позиціями попередніх дослідників, проте розширює їх за рахунок інноваційного компоненту [2, с. 15-23].

Окремі аспекти реалізації практико-орієнтованого підходу у підготовці педагогів висвітлено також у дослідженні Л. Нічуговської та Л. Ніколенко, які зосереджують увагу на розвитку професійної та когнітивної мобільності майбутніх педагогів як результаті впровадження цього підходу [6, с. 80-88].

Таким чином, порівняльний аналіз наукових праць засвідчує, що більшість дослідників розглядають практико-орієнтований підхід як цілісну методологію організації освітнього процесу, спрямовану

на інтеграцію теоретичної підготовки з реальним професійним досвідом. Водночас підходи авторів різняться за акцентами: одні зосереджуються на компетентнісному вимірі, інші – на організаційних формах або інноваційних механізмах його реалізації.

Попри значний науковий доробок, недостатньо дослідженим залишається питання комплексної реалізації практико-орієнтованого підходу в системі підготовки фахівців у гуманітарно-педагогічному коледжі.

Метою статті є теоретичне обґрунтування сутності практико-орієнтованого підходу та аналіз особливостей його реалізації в системі підготовки фахових молодших бакалаврів і бакалаврів спеціальності «Початкова освіта» на основі чинної нормативно-правової бази та освітньо-професійних програм, опис системи практико-орієнтованого освітнього процесу в Комунальному закладі вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського».

Виклад основного матеріалу. Трансформаційні процеси в системі вищої педагогічної освіти зумовлюють необхідність переосмислення методологічних засад професійної підготовки майбутнього вчителя. Перехід від репродуктивно-знаннєвої моделі до компетентнісно-орієнтованої парадигми актуалізує проблему забезпечення такої організації освітнього процесу, за якої засвоєння теоретичних положень органічно поєднується з набуттям досвіду їх практичного застосування. У цьому контексті практико-орієнтований підхід постає не як окрема дидактична технологія, а як цілісна методологія професіоналізації майбутнього педагога.

Концептуальне підґрунтя практико-орієнтованої вищої освіти становлять положення діяльнісної теорії, компетентнісного та контекстного підходів, відповідно до яких результатом підготовки має бути сформована

здатність працювати в умовах реальної педагогічної взаємодії. Йдеться про інтеграцію когнітивного, операційно-технологічного та ціннісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності, що забезпечує готовність майбутнього вчителя до виконання складних професійних функцій.

Узагальнення наукових праць дає підстави стверджувати, що категорію «практико орієнтований підхід» дослідники трактують як спрямування освітнього процесу на досягнення конкретного результату професійної підготовки – сформованих способів діяльності, набутого практичного досвіду роботи з навчальною інформацією. Такий підхід розглядається як дієвий механізм професіоналізації підготовки у закладах вищої освіти, оскільки забезпечує наближення студентів до реальних умов майбутньої професійної діяльності.

Реалізація практико орієнтованого підходу ґрунтується на положеннях чинної нормативно-правової бази освіти України, зокрема Законі України «Про освіту» [3] (компетентнісна спрямованість освіти, орієнтація на результати навчання, інтеграція теоретичної та практичної складових підготовки), Законі України «Про фахову передвищу освіту» [5] (студентоцентричний підхід, формування компетентностей, забезпечення якості освіти, організація освітнього процесу та практичної підготовки), Законі України «Про вищу освіту» [4] (визначення рівнів вищої освіти, академічна автономія, внутрішня система забезпечення якості освіти, практична підготовка здобувачів), Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності «Початкова освіта» [13] (перелік загальних і фахових

компетентностей, програмних результатів навчання, вимоги до практичної підготовки) та Стандарті вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності «Початкова освіта» [12] (інтегральна, загальні та спеціальні компетентності, програмні результати навчання, вимоги до атестації та практичної складової підготовки).

Зазначені нормативні документи в сукупності конкретизують вимоги до професійної підготовки як фахових молодших бакалаврів, так і бакалаврів початкової освіти відповідно до сучасних освітніх реформ, ініційованих Міністерством освіти і науки України.

Модернізація підготовки педагогічних кадрів має здійснюватися шляхом оновлення змісту, форм і методів навчання з орієнтацією на реальні професійні завдання та запити сучасної школи. Таким чином, практико орієнтований підхід у системі фахової передвищої та вищої освіти набуває статусу системоутворювального чинника, що забезпечує взаємопроникнення навчальної та професійної діяльності, моделювання предметного й соціального контексту майбутньої педагогічної практики та перехід від декларативного засвоєння знань до їх процедурного, діяльнісного опанування.

Важливим завданням Барського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Михайла Грушевського є забезпечення практичної складової результатів навчання здобувачів вищої освіти («Стратегія розвитку Коледжу на 2021-2030 роки») [14], зокрема: підтримка якості освіти завдяки впровадженню до освітніх програм (індивідуальних навчальних планів) міждисциплінарних компонентів; забезпечення поєднання теоретичного і практичного аспектів навчання, підвищення якості та ефективності виробничої практики студентів, посилення в цьому напрямі співпраці

з закладами освіти; використання інтерактивних методик, комп'ютерних систем та онлайн-технологій, гід-технологій для уніфікації освітнього процесу та надання йому практичного спрямування.

Вважаємо, що саме практико орієнтований підхід є концептуальною основою підготовки успішного вчителя, який не лише володіє ґрунтовними науково-теоретичним знаннями, а й широким спектром фахових компетентностей, сформованих шляхом його практичної підготовки в закладі вищої педагогічної освіти, адже він забезпечує інтеграцію теорії та практики, сприяє розвитку в здобувачів освіти професійної рефлексії, педагогічної майстерності й готовності майбутнього вчителя ефективно діяти в умовах сучасного освітнього середовища.

Насамперед слід відзначити практико орієнтованість освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка фахівців у галузі знань «Освіта» за спеціальністю «Початкова освіта» фахової передвищої освіти та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою освітньо-професійної програми «Початкова освіта» фахової передвищої освіти, що зrealізується у фаховому коледжі КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського», є формування конкурентоспроможного фахівця, який володіє загальними та спеціальними компетентностями, спроможного виконувати типові спеціалізовані завдання початкової освіти, застосовуючи положення й методи психолого-педагогічної науки та відповідального за результати своєї діяльності в освітньому процесі.

Освітньо-професійна програма

спрямована на оволодіння здобувачами фундаментальними теоретичними знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, достатніми для виконання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем в освітньому процесі та професійній діяльності.

Метою освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що зrealізується у КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського», є забезпечення умов для формування й розвитку професійних компетентностей бакалавра, оволодіння знаннями, уміннями і навичками, компетентностями, необхідними для провадження фахової діяльності у сфері початкової освіти.

Особливості освітньо-професійної програми: комплексність науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти, посилена практична зорієнтованість, забезпечення різносторонньої поглибленої практичної підготовки фахівців у закладах шкільної освіти, літніх оздоровчих закладах та закладах позашкільної освіти через різні види практик.

Освітньо-професійна програма підготовки фахового молодшого бакалавра та бакалавра містять низку освітніх компонентів, що забезпечують практико орієнтованість освітнього процесу, а саме: психолого-педагогічні дисципліни, основи інклюзивної педагогіки, фахові методики навчання (відповідно до чинного Державного стандарту початкової освіти).

Освітньо-професійна програма підготовки фахових молодших бакалаврів передбачає, зокрема, й підготовку здобувачів освіти за певними неформальними спеціалізаціями, що забезпечує гнучкість організації освітнього процесу, надає здобувачам можливість вибудувати індивідуальну освітню траєкторію

та підсилює конкурентоспроможність випускників на сучасному ринку праці.

Метою вивчення навчальних дисциплін блоку «Англійська мова у початковій школі» є: засвоєння основних відомостей про походження та розвиток англійської мови; набуття навичок роботи з мовними одиницями в різних стилях мовлення, засвоєння основ лексикології і лексикографії; формування теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для ефективного навчання іноземних мов дітей молодшого шкільного віку; підготовка майбутніх учителів до ефективного формування лексичних навичок у молодших школярів.

Блок містить такі навчальні дисципліни: «Практичний курс англійської мови та історія англійської мови» (<https://surl.li/jklsec>); «Методика навчання іноземних мов і культур» (<https://surl.li/tnkjdl>); «Лексикологія, лінгвокраїнознавство та англійська дитяча література» (<https://surl.li/rwponh>).

Метою вивчення навчальних дисциплін блоку «Інформатика у початковій школі» є: формування в майбутніх учителів початкових класів базових знань і практичних навичок у сфері програмування та створення програмних продуктів, необхідних для інтеграції цифрових технологій в освітній процес, розвитку алгоритмічного мислення, реалізації елементів навчання інформатики в початковій школі, для самостійного створення й використання навчального програмного забезпечення в педагогічній діяльності; сформувати систему знань, умінь і навичок щодо сучасних технологій навчання інформатики в початковій школі, забезпечити їхню готовність до ефективної організації, проведення та оцінювання

навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів засобами інформаційно-комунікаційних технологій; формування теоретичних знань і практичних умінь щодо використання інформаційних систем і комп'ютерних технологій у професійній діяльності вчителя початкових класів з метою підвищення ефективності навчального процесу, розвитку цифрової компетентності педагогів та учнів.

Блок містить такі навчальні дисципліни: «Основи програмування та технології створення програмних продуктів» (<https://surl.li/wfdnck>); «Технології навчання інформатики в початковій школі» (<https://surl.li/bvnbmt>); «Інформаційні системи та комп'ютерні технології в освіті» (<https://surl.li/swgqsp>).

Метою вивчення освітніх компонентів блоку «Організація позанавчальної освітньої та дозвіллевої діяльності» є: розкриття теоретико-педагогічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад роботи педагога-організатора в закладах загальної середньої освіти; формування уявлень про історію, сучасний стан і тенденції розвитку дитячого руху в Україні, соціально-педагогічні аспекти діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій, основні напрями й форми соціальної роботи в дитячих та молодіжних організаціях, зміст діяльності в них педагога-організатора, методику організації гурткової, клубної та туристично-краєзнавчої роботи з учнівською молоддю; озброєння здобувачів освіти навичками організації виховної роботи в початковій школі, гурткової, клубної та туристично-краєзнавчої роботи в системі позакласного та позашкільного виховання; розвиток комунікативних та організаторських здібностей майбутніх педагогів.

Блок містить навчальні дисципліни: «Педагогічні основи організації культурно-

дозвіллевої та виховної діяльності в дитячих колективах» (<https://surl.li/cwkigw>); «Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України» (<https://surl.li/eyoahz>); «Організація гурткової, клубної та краєзнавчо-туристичної роботи» (<https://surl.li/ykkztx>).

Метою вивчення дисциплін освітнього блоку «Інклюзивна освіта» є: розкриття педагогічних основ роботи учителя початкової школи, асистента учителя в інклюзивному освітньому середовищі; формування уявлень про сучасні технології навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного середовища; ознайомлення із класифікацією, причинами виникнення та способами подолання мовленнєвих порушень, особливостями та формами організації роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями; формування особистісної та фахової готовності здобувачів освіти до організації освітнього процесу в умовах інклюзії; виховання у них гуманістичної педагогічної позиції.

Блок містить навчальні дисципліни: «Педагогічні основи роботи учителя початкової школи, асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі» (<https://surl.li/moclzi>); «Технології навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного середовища» (<https://surl.li/mnjutv>); «Методика логопедичної роботи з практикумом» (<https://surl.li/haqfwf>).

Здобувачам освіти додатково пропонується каталог вибірових освітніх компонентів, до якого входять практико-зорієнтовані навчальні дисципліни: «Практикум іноземної мови» (<https://surl.li/agyzyv>) (мета: набуття знань із методики навчання іноземної мови

та формування практичних умінь їх застосування в майбутній професійній діяльності, розвиток навичок аудіювання, говоріння, читання й письма, опанування сучасних інформаційних технологій в освітньому процесі); «Методика розв'язування задач з логічним навантаженням» (<https://surl.li/vfgsnw>) (мета: підготовка майбутніх учителів до роботи з логічними, нестандартними задачами та задачами підвищеної складності відповідно до Державного стандарту та Типової освітньої програми 1-4-их класів; засвоєння методики навчання молодших школярів розв'язувати задачі з логічним навантаженням в курсі математики початкової школи); «Психологія лідерства» (<https://surl.li/hqexew>) (мета: формування у здобувачів освіти мотивації до лідерства, власного удосконалення, усвідомлення власної індивідуальності та оволодіння механізмами лідерства й самореалізації, самопізнання й саморозвитку, підготовка до працевлаштування й успішної педагогічної кар'єри); «Арт-терапевтичні методики в інклюзії» (<https://surl.li/qjijxb>) (мета: формування уявлень про технологію застосування арт-терапевтичних технік в інклюзії, види та форми арт-технологічної роботи зі школярами; механізми терапевтичного впливу арт-терапії, основні правила арт-терапевтичної роботи з дитячою групою, арт-технологічні вправи, методики, ігри, напрямки, техніки та технології арт-терапії). Слід зазначити, що до викладання дисциплін, спрямованих на опанування основ інклюзивної освіти, залучаються педагоги-практики, асистенти вчителя з інклюзивного навчання, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки здобувачів освіти з актуальним практичним досвідом та підвищує якість їхньої фахової підготовки.

До переліку вибірових освітніх

компонентів навчального плану освітньо-професійної програми підготовки бакалавра включено такі актуальні для сучасної освіти навчальні дисципліни, як: «Основи інтегрованого навчання» (<https://surl.li/bcthtv>); «Риторика» (<https://surl.li/qvbgsp>); «Педагогічні технології в початковій школі» (<https://surl.li/wqthiz>); «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в НУШ» (<https://surl.li/iocxuj>); «Педагогічні засади професійної діяльності асистента вчителя з інклюзивної освіти» (<https://surl.li/orxwhy>); «Основи педагогічного спілкування» (<https://surl.li/viqzar>); «Основи психодіагностики» (<https://surl.li/mkdaqj>); «Психологія лідерства» (<https://surl.lu/kbiwzf>); «Диференційна психологія» (<https://surl.li/iqqesd>); «Проектування та створення електронних підручників, посібників та масових відкритих онлайн-курсів» (<https://surl.li/bnpyzf>); «Практикум із розв'язування математичних задач» (<https://surl.li/cujbge>); «Організація STEM-освіти в закладі освіти» (<https://surl.li/oahehh>); «Організація дистанційного навчання в закладах освіти» (<https://surl.li/etynmf>); «Організація і управління в початковій школі, основи документообігу» (<https://surl.li/gmvzyb>); «Теорія і практика формування фінансової грамотності молодших школярів» (<https://surl.li/yecfos>); «Методика гурткової роботи» (<https://surl.cc/iclhpc>).

Викладачі систематично оновлюють зміст робочих програм у контексті концептуальних ідей реформування початкової освіти в Україні та вимог Державного стандарту початкової освіти.

У ході вивчення психолого-педагогічних дисциплін, фахових методик

робиться акцент на вивченні науково-дидактичних засад організації освітнього процесу в новій українській школі. Також студенти знайомляться із Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», аналізують Державний стандарт початкової освіти, модельні навчальні програми для 1-4-х класів, шкільні підручники, посібники, засоби навчання, конспекти, відеозаписи уроків у початковій школі з відповідних освітніх галузей, відеоматеріали на платформі «EdEra», нормативні освітянські документи, вивчають особливості оцінювання індивідуальних досягнень учнів, технологію формування оцінювання тощо.

У робочих програмах навчальних дисциплін передбачено практико-зорієнтовані завдання, наприклад: спостереження освітнього процесу на базі закладів освіти; вивчення передового, новаторського педагогічного досвіду; розробка конспектів уроків, виховних заходів; проведення діагностичних досліджень на базі закладів освіти; укладання пам'яток педагогам, учням, батькам тощо.

У програмах педагогічних дисциплін та фахових методик початкового навчання передбачено практичні заняття, лабораторні роботи, навчальні екскурсії, підготовка проєктів (<https://surl.li/tjaszr>) тощо. Зокрема, практикується систематичний перегляд та аналіз показових виховних заходів, уроків на базі початкових шкіл регіону з метою вивчення здобувачами освіти педагогічного досвіду учителів-новаторів, упровадження кращих педагогічних практик у власну професійну діяльність, формування професійної компетентності та готовності до роботи в сучасній початковій школі (<https://surl.li/nlptsz>), а також вивчення системи роботи фахівців інклюзивно-ресурсного центру у сфері інклюзивної освіти (<https://surl.li/hqzlvz>).

Важливим інструментом практико зорієнтованої підготовки майбутніх учителів початкових класів вважаємо курсову роботу, написання якої передбачає аналіз здобувачами освіти сучасних освітніх концепцій нової української школи, дослідження реальних освітніх ситуацій, апробацію методик під час педагогічної практики. У результаті забезпечується інтеграція теоретичних знань із реальними освітніми потребами, розвиток дослідницьких умінь і професійних компетентностей здобувачів освіти, формування в них уміння застосовувати теоретичні знання в реальних умовах школи, провадити освітній процес на основі класичних фахових методик та інноваційних педагогічних технологій, здатність до аналізу освітнього процесу та власної педагогічної діяльності, готовність педагогічної рефлексії.

Здобувачі освіти здійснюють наукові дослідження за актуальними темами із педагогіки, психології та фахових методик, наприклад: «Розвиток наскрізного вміння молодших школярів розв'язувати проблеми»; «Використання візуалізації в освітньому процесі початкової школи»; «Розвиток емоційного інтелекту у молодших школярів»; «Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах початкової школи»; «Арт-технології в практиці початкової школи»; «Педагогічні стратегії формування критичного мислення на уроках мовно-літературної освітньої галузі»; «Використання STEM-технологій у формуванні природничих уявлень молодших школярів»; «Використання онлайн-сервісів і веб-ресурсів у процесі навчання інформатики учнів початкової школи» тощо.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж ім. М. Грушевського» [9] однією із форм організації освітнього процесу є практична підготовка. У «Положенні про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж ім. М. Грушевського»» зазначено, що вона спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності [10].

У «Положенні про практичну підготовку на спеціальностях 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014 Середня освіта. Музичне мистецтво, 014 Середня освіта Образотворче мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж ім. М. Грушевського» зазначено, що «практична підготовка здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою частиною освітнього процесу, що забезпечує поєднання теоретичного навчання майбутніх фахівців з їх практичною діяльністю у закладах освіти, сприяє формуванню у майбутніх педагогів професійної спрямованості, визначає ступінь практичної готовності до педагогічної діяльності як професійної, має за мету оволодіння здобувачами сучасними методами і формами організації освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, формування в них на базі одержаних і знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних для професійної діяльності умовах, виховання потреби систематично оновлювати свої знання та творчо застосовувати їх» [11].

Відтак освітньо-професійні програми «Початкова освіта» підготовки фахового молодшого бакалавра та бакалавра вирізняються комплексністю науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти, мають посилену практичну зорієнтованість, забезпечуючи різносторонню поглиблену практичну підготовку фахівців у закладах шкільної освіти, літніх оздоровчих закладах та закладах позашкільної освіти.

На рівні фахової передвищої освіти здобувачі освіти проходять такі види практики: «Навчальна практика з природознавства та краєзнавства»; «Педагогічна практика (виховна робота)»; «Педагогічна практика (пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти)»; «Літня педагогічна практика з підготовкою до неї»; «Психолого-педагогічна практика «Перші дні дитини в школі»»; «Безперервна (переддипломна) практика».

Здобувачі бакалаврського рівня вищої освіти проходять такі види практики як: «Педагогічна (ознайомлююча) практика»; «Навчальна практика з природознавства та краєзнавства»; «Навчально-дослідницька практика»; «Літня (педагогічна) практика в закладах шкільної та позашкільної освіти; педагогічна практика: 1, 2 цикли НУШ»; «Психолого-педагогічна практика»; «Безперервна педагогічна (переддипломна) практика».

Практична підготовка охоплює виконання індивідуальних завдань, зокрема, розробку конспектів виховних заходів чи уроків, створення авторських презентацій до них, підготовку різноманітних творчих робіт тощо. Програми практики чітко структуровано за видами діяльності: передбачено спостереження за освітнім

процесом у початковій школі, проведення діагностики особистості учня та учнівського колективу (у межах лабораторних робіт), організацію і проведення виховних заходів, пробних уроків та дозвіллевих форм роботи. Програмою навчальної практики з природознавства та краєзнавства передбачено проведення навчальних екскурсій.

Практична підготовка здобувачів підкріплюється проведенням тренінгів, майстер-класів та гостьових лекцій, до яких залучаються провідні фахівці галузі. Відтак під гаслом «Навчання через єдність поколінь!» відбуваються фахові зустрічі із педагогами-практиками на віртуальній платформі «Педагогічний кластер» (<https://surl.li/kebjdy>), під час яких учасники обговорюють актуальні проблеми сучасної початкової освіти, презентують інноваційні методики та ефективні педагогічні практики, здійснюється обмін професійним досвідом і налагоджується співпраця між здобувачами освіти та досвідченими вчителями, що сприяє формуванню професійної спільноти та наступності поколінь у педагогічній діяльності.

Єднання досвіду вихователів, учителів та енергії молодих педагогів, які прагнуть інновацій і змін, відбувається у ході реалізації освітнього проєкту «Марафон педагогічної творчості» (<https://surl.lt/paygfc>). У його рамках досвідчені педагоги проводять для студентів відкриті виховні заходи або уроки, спостерігаючи та аналізуючи які, майбутні вчителі мають можливість побачити практичну реалізацію сучасних методичних принципів навчання в новій українській школі, практику інноваційної педагогічної діяльності. Водночас й самі майбутні педагоги організують подібні заходи, випробовуючи як традиційні, так й новітні методики навчання; у рамках проєкту вони отримують слушні поради від учителів-практиків і розвивають власні професійні

компетентності.

Майданчиком для професійного зростання майбутніх учителів є Центр розвитку дітей молодшого шкільного віку «Країна дитинства», що функціонує на базі коледжу (<https://surl.li/ikywfv>). Тут студенти педагогічних спеціальностей проходять літню педагогічну практику, забезпечуючи змістовне дозвілля дітей шкільного віку, задоволення їхніх інтересів та духовних запитів, їхній особистісний розвиток відповідно до індивідуальних потреб.

Керівники та педагогічні працівники баз практики проводять навчально-практичні вебінари, є учасниками науково-практичних конференцій, методичних заходів: методичний міст «Дошкілля – Нова українська школа»; проект «Феномен В. Сухомлинського в контексті педагогіки XXI ст.»; онлайн-зустріч з учителями базових закладів загальної середньої освіти (<https://surl.li/yhbllx>); міжрегіональний вебінар «НУШ: упевнений поступ освітньої реформи» (<https://surl.li/bittps>); онлайн-конференція «Сучасна школа і сучасні вчителі» (<https://surl.li/tqcoqn>); онлайн-презентація «Там, де щасливе дитинство» (<https://surl.li/jcbfxq>); вебінар «Особливості роботи в українському дитячому центрі «Молода гвардія»» (<https://surl.li/cssnuk>); семінар «Фахова підготовка майбутніх педагогів до реалізації Концепції НУШ: сучасні підходи та пріоритети» (<https://surl.li/itrgme>); віртуальний круглий стіл «Інклюзія в сучасній початковій школі: досвід впровадження в регіоні» (<https://surl.li/cichha>); вебінар «Інклюзивна освіта: актуальність та досвід упровадження» (<https://surl.li/eyxbbm>).

Педагогів запрошують на настановчі, підсумкові конференції, де висловлюють свої побажання про підготовку практикантів,

пропозиції щодо покращення їх фахової підготовки.

Як наслідок опанування змісту передбачених освітньо-професійними програмами навчальних дисциплін, проходження зазначених видів практики у здобувачів освіти формуються важливі для практичної діяльності спеціальні компетентності:

-застосовувати в освітньому процесі систему теоретичних знань з методики навчання освітніх галузей, передбачених Державним стандартом початкової освіти, дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі;

-усвідомлювати сутність і особливості організації освітнього процесу в Новій українській школі, планувати, проектувати, моделювати та організовувати освітній процес у початковій школі, здійснювати календарно-тематичне й поурочне планування змісту освітніх галузей, планувати виховну роботу та власний професійний розвиток;

-обирати ефективні методи, засоби та форми навчання відповідно до поставлених цілей і завдань уроку, враховуючи специфіку навчального матеріалу та індивідуальні особливості учнів з метою підтримки їх особистісного розвитку;

-створювати розвивальне, інклюзивне та здоров'язбережувальне освітнє середовище;

-організовувати освітній процес у початковій школі в умовах дистанційного та змішаного навчання, використовувати сучасні технічні засоби й інформаційно-цифрові технології в освітньому процесі початкової школи;

-здійснювати моніторинг якості навчальних досягнень учнів початкової школи, контролювати їхню пізнавальну діяльність і оцінювати рівень її результативності;

-здійснювати моніторинг якості виховної роботи, оцінювання рівня вихованості школярів та згуртованості дитячого колективу;

-здійснювати паперовий та електронний докуменобіг;

-володіти методами соціологічних і науково-педагогічних досліджень, здійснювати експериментальну діяльність у сфері освіти тощо.

Висновки. У результаті проведеного теоретичного аналізу наукових джерел, нормативно-правових документів у сфері освіти та узагальнення досвіду організації освітнього процесу в КЗВО «Барський гуманітарно-педагогічний коледж ім. М. Грушевського» встановлено, що практико орієнтований підхід є концептуальною основою професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи на рівнях фахової передвищої та вищої освіти. Його реалізація забезпечує інтеграцію теоретичної та практичної складових навчання, сприяє формуванню загальних і фахових компетентностей, визначених відповідними стандартами освіти, та підвищує готовність майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах сучасного

освітнього середовища. Важливу роль у цьому відіграють практико орієнтовані освітні компоненти навчальних програм, різні види педагогічної практики, проєктна діяльність, а також співпраця із закладами загальної середньої освіти як базами практичної підготовки.

З'ясовано, що система практичної підготовки здобувачів освіти виступає ключовим інструментом наближення освітнього процесу до реальних умов професійної діяльності вчителя початкової школи. Її поєднання з використанням інноваційних освітніх технологій та форм професійної взаємодії забезпечує формування педагогічної рефлексії, творчості та готовності майбутніх учителів до ефективної діяльності в сучасній школі.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні ефективної системи партнерської взаємодії закладів вищої освіти та закладів загальної середньої освіти як стейкхолдерів освітньо-професійних програм, удосконаленні методики викладання фахових дисциплін та поглибленні інтеграції теоретичної й практичної підготовки здобувачів освіти в умовах реформування сучасної освіти.

Список використаних джерел

1. Вишківська В. Б., Патлайчук О. В., Голікова О. М. Практико-орієнтований підхід як актуальний концепт професійної підготовки майбутніх фахівців. *Теорія і методика професійної освіти*. 2022. Т. 1. Вип. 51. С. 168-171. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.1.33> (дата звернення: 03.03.2026).
2. Дінжос Р., Манькусь І., Недбаєвська Л., Дармосюк В. Підготовка нового вчителя для об'єднаної Європи: інноваційні форми педагогічної освіти. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2025. Т. 13. № 2. С. 15-23. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i2-002> (дата звернення: 03.03.2026).
3. Закон України «Про освіту». Законодавство України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380). Редакція від 01.01.2026, підстава – 4695-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 03.03.2026).
4. Закон України «Про вищу освіту». Законодавство України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004). Редакція від 11.03.2026, підстава – [va02p710-26](#). URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 03.03.2026).
5. Закон України «Про фахову передвищу освіту». Законодавство України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 30, ст. 119). Редакція від 01.01.2026, підстава – [4681-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>.
 6. Нічуговська Л., Ніколенко Л. Практико-орієнтований підхід до розвитку когнітивної мобільності майбутнього педагога. *Грані*. 2023. Т. 26. № 1. С. 80-88. URL: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1846> (дата звернення: 03.03.2026).
 7. Опушко Н. Р. Практико орієнтоване навчання як важливий компонент дуальної форми здобуття освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання*. 2024. № 70. С. 240-252. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2023-70-240-252> (дата звернення: 03.03.2026).
 8. Островська М. Особливості підготовки майбутніх учителів у контексті реформи початкової школи. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2021. № 48. С. 315-319. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.315-319> (дата звернення: 03.03.2026).
 9. Положення про організацію освітнього процесу в Комунальному закладі вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського». URL: <https://surl.li/hwqcdf> (дата звернення: 03.03.2026).
 10. Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського». URL: <https://surl.li/dhiwmk> (дата звернення: 03.03.2026).
 11. Положення про практичну підготовку на спеціальностях 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014 Середня освіта. Музичне мистецтво, 014 Середня освіта Образотворче мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка Комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського». URL: <https://surl.li/suxcdx> (дата звернення: 03.03.2026).
 12. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 «Початкова освіта». Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23 березня 2021 р. № 273. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/81966/ (дата звернення: 03.03.2026).
 13. Стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України. URL: https://osvita.ua/legislation/faxova-peredvyshha-osvita/85904/#google_vignette (дата звернення: 03.03.2026).
 14. Стратегія розвитку Комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського» на 2021-2030 роки. URL: <https://surl.li/mibauh> (дата звернення: 03.03.2026).
 15. Хамська Н. Б., Киналь А. Ю., Полянська К. С. Практико-зорієнтований підхід у формуванні загально педагогічної компетентності майбутніх учителів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2023. № 211. С. 290-301. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-211-290-301> (дата звернення: 03.03.2026).

References

1. Vyshkivska, V. B., Patlaichuk, O. V., & Holikova, O. M. (2022). Praktyko-oriientovanyi pidkhyd yak aktualnyi kontsept profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv [Practice-oriented approach as a relevant concept of professional training of future specialists]. *Teoriia i metodyka profesiinoi osvity – Theory and methodology of professional education*, 1(51), 168-171. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.1.33>. [in Ukrainian].

2. Dinzhos, R., Mankus, I., Nedbaievskia, L., & Darmosiuk, V. (2025). Pidhotovka novoho vchytelia dlia ob'iednanoi Yevropy: innovatsiini formy pedahohichnoi osvity [Training a new teacher for a united Europe: innovative forms of pedagogical education]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 13(2), 15-23. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i2-002> [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy «Pro osvitu» [The Law of Ukraine «On Education»] (2017). Zakonodavstvo Ukrainy (Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), 2017, № 38-39, st. 380). Redaktsiia vid 06.04.2022, pidstava – 4695-IX. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [The Law of Ukraine «On Higher Education»] (2014). Zakonodavstvo Ukrainy (Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), 2014, № 37-38, st. 2004). Redaktsiia vid 11.03.2026, pidstava – va02p710-26. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukrainian].
5. Zakon Ukrainy «Pro fakhovu peredvyshchu osvitu» [The Law of Ukraine «On Professional Pre-Higher Education»] (2019). Zakonodavstvo Ukrainy (Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), 2019, № 30, st. 119). Redaktsiia vid 01.01.2026, pidstava – 4681-IX. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19> [in Ukrainian].
6. Nichuhovska, L., & Nikolenko, L. (2023). Praktyko-oriientovanyi pidkhid do rozvytku kohnityvnoi mobilnosti maibutnoho pedahoha [A practical approach to the development of cognitive mobility of the future teacher]. *Hrani – Grani*, 26(1), 80-88. Retrieved from: <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1846> [in Ukrainian].
7. Opushko, N. R. (2024). Praktyko oriientovane navchannia yak vazhlyvyi komponent dualnoi formy zdobuttia osvity [Practically oriented training as an important component of the dual form of education]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia – Modern information technologies and innovative teaching methods*, 70, 240-252. Retrieved from: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2023-70-240-252> [in Ukrainian].
8. Ostrovska, M. (2021). Osoblyvosti pidhotovky maibutnikh uchyteliv u konteksti reformy pochatkovoii shkoly [Peculiarities of training future teachers in the context of primary school reform]. *Naukovi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Pedahohika. Sotsialna robota – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 48, 315-319. Retrieved from: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.315-319> [in Ukrainian].
9. *Polozhennia pro orhanizatsiiu osvitnoho protsesu v Komunalnomu zakladi vyshchoi osvity «Barskyi humanitarno-pedahohichnyi koledzh imeni Mykhaila Hrushevskoho* [Regulations on the organization of the educational process at the Municipal Institution of Higher Education «Bar Mykhailo Hrushevsky Humanitarian and Pedagogical College»]. Retrieved from: <https://surl.li/hwqcdf> [in Ukrainian].
10. *Polozhennia pro praktychnu pidhotovku zdobuvachiv fakhovoi peredvyshchoi osvity Komunalnoho zakladu vyshchoi osvity «Barskyi humanitarno-pedahohichnyi koledzh imeni Mykhaila Hrushevskoho* [Regulations on practical training of applicants for professional pre-higher education of the municipal institution of higher education «Barsky Mykhailo Hrushevsky Humanitarian and Pedagogical College»]. Retrieved from: <https://surl.li/dhiwmk> [in Ukrainian].
11. *Polozhennia pro praktychnu pidhotovku na spetsialnostiakh 012 Doshkilna osvita, 013 Pochatkova osvita, 014 Serednia osvita. Muzychne mystetstvo, 014 Serednia osvita Obrazotvorche mystetstvo pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity, haluzi znan: 01 Osvita/Pedahohika Komunalnoho zakladu vyshchoi osvity «Barskyi humanitarno-pedahohichnyi koledzh imeni Mykhaila Hrushevskoho* [Regulations on practical training in specialties 012 Preschool education, 013 Primary education, 014 Secondary education. Musical art, 014 Secondary education Fine arts of the first (bachelor's) level of higher education, fields of knowledge: 01 Education/Pedagogy of the Municipal Institution of Higher Education «Bar Mykhailo Hrushevsky Humanitarian and Pedagogical College»]. Retrieved from: <https://surl.li/suxcdx> [in Ukrainian].

12. *Standart vyshchoi osvity Ukrainy: pershyi (bakalavrskyi) riven, haluz znan 01 Osvita/Pedahohika, spetsialnist 013 «Pochatkova osvita»* [Standard of Higher Education of Ukraine: first (bachelor's) level, field of knowledge 01 Education/Pedagogy, specialty 013 «Primary Education»]. Approved by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine from 23 March 2021, No. 273. Retrieved from: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/81966/ [in Ukrainian].
13. *Standart fakhovoi peredvyshchoi osvity zi spetsialnosti 013 «Pochatkova osvita»* [Standard of professional pre-higher education in specialty 013 «Primary education»]. Approved by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine. Retrieved from: https://osvita.ua/legislation/fakova-peredvyshha-osvita/85904/#google_vignette [in Ukrainian].
14. *Stratehiia rozvytku Komunalnoho zakladu vyshchoi osvity «Barskyi humanitarno-pedahohichnyi koledzh imeni Mykhaila Hrushevskoho» na 2021-2030 roky* [Development Strategy of the Municipal Institution of Higher Education «Bar Mykhailo Hrushevsky Humanitarian and Pedagogical College» for 2021-2030]. Retrieved from: <https://surl.li/mibauh> [in Ukrainian].
15. Khamka, N. B., Kynal, A. Yu., & Polianska K. S. (2023). *Praktyko-zoriientovanyi pidkhid u formuvanni zahalnopedahohichnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv* [A practical-oriented approach to the formation of general pedagogical competence of future teachers]. *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky – Scientific notes. Series: Pedagogical sciences*, 211, 290-301. Retrieved from: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-211-290-301> [in Ukrainian].

Про авторів

Вікторія Поберецька,

докторка філософії, доцентка кафедри педагогіки, психології та фахових методик, Комунальний заклад вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського», м. Бар, Україна
ORCID ID: 0000-0002-9256-4270,
p_viktoriy06@ukr.net

Наталія Федорчук,

кандидатка педагогічних наук, завідувачка кафедри педагогіки, психології та фахових методик, Комунальний заклад вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського», м. Бар, Україна
ORCID ID: 0000-0002-9878-9411,
nataliafedorcuk@gmail.com

About the Authors

Viktoriia Poberetska,

Doctor of Philosophy, Associate Professor of the Department of Pedagogy, Psychology and Professional Methods, Municipal Institution of Higher Education «Mykhailo Hrushevsky Humanitarian Pedagogical College of Bar», Bar, Ukraine
ORCID iD: 0000-0002-9256-4270,
p_viktoriy06@ukr.net

Nataliia Fedorchuk

Candidate of Pedagogical Sciences, Head of the Department of Pedagogy, Psychology and Professional Methods Municipal Institution of Higher Education «Mykhailo Hrushevsky Humanitarian Pedagogical College of Bar», Bar, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-9878-9411,
nataliafedorcuk@gmail.com

*Статтю надіслано до редколегії 13.02.2026 р.
Статтю рекомендовано до друку 22.05.2026 р.
Статтю опубліковано 31.05.2026 р.*

